

MARXISTISKT FORUM

Teoretiskt organ för
Kommunistiska Arbetarföreningen • Nr 1/2025

Tema: Trotskismen

Marxistiskt Forum är Kommunistiska Arbetarföreningens teoretiska organ. Tidsskriften riktar sig till den som är intresserad av marxistisk teori och det är öppet för alla och en var som känner sig hågad att skicka in artiklar till oss. Vi vill uppmuntra till en levande debatt och höjda den teoretiska nivån både internt och externt.

Marxistiskt Forum är samma namn som Kommunistiska förbundet (marxist-leninisterna) / Sveriges kommunistiska parti hade på sin teoretiska tidskrift mellan 1965 till 1985. För ledaren står Marxistiskt Forums redaktion, och för övriga artiklar står enbart författarna själva.

Marxistiskt Forum är en ideell förening och har inget vinstsyfte. Redaktionen och skribenterna får ingen lön/ersättning. Alla inkomster från försäljning av våra nummer går till att betala tryckkostnaden för nya nummer.

Gå med i **Kommunistiska Arbetarföreningen!**

Gå med i kampen för ett socialistiskt Sverige! Kommunistiska Arbetarföreningen strävar att ena alla kommunister i landet för bildandet av ett revolutionärt kommunistiskt parti.

Föreningen står på den vetenskapliga socialismens grund, som framförallt har utvecklats av Marx, Lenin och Mao Zedong. Föreningen vägleds i sin verksamhet av den vetenskapliga socialismens allmänna principer, strävar efter att tillämpa dessa på ett riktigt sätt i sin praktik och bekämpar reformism, revisionism, sekterism och andra yttringar av borgerligt inflytande inom arbetarklassen.

www.arbetarforeningen.se

mejl: kommunistiska-arbetare@protonmail.com

*Utan en revolutionär teori kan det inte
heller finnas någon revolutionär rörelse.*

— Vladimir Iljitj Lenin

Innehåll

- 4** Bli kommunist – betala 10 procent av din inkomst
varje månad!
// Ledare
- 5** Vad skiljer kommunister egentligen från trotskis-
ter?
// Richard B. Turesson
- 9** Trotskism – falsk leninism och ultrasekterism
// Emil A.
- 13** Trotskismens grundläggande drag
// Kostas Mavrakis
- 18** Övergångsprogrammet – en trotskistisk illusion

Prenumerera! 4 nr för 300 kr. Lösnummer kostar 75 kr. Betalning till Oktoberförlaget, bankgiro 5947-6440.
Märk betalningen "MF" + prenumerationsavgift eller nummer som du beställer.
Vi tar tacksamt emot debattartiklar! Mejla till kommunistiska-arbetare@protonmail.com
Marxistiskt Forum utges av Kommunistiska Arbetarföreningen

Bli kommunist – betala 10 procent av din inkomst varje månad!

LEDARE

”Kommunismens styrkor byggs inte gratis, vi behöver era pengar. Skicka er medlemsavgift varje månad på 10% av er inkomst.” Så lyder den hurtfriska uppmaningen på Revolutionära Kommunistiska Partiets webbplats ¹.

Revolutionära Kommunistiska Partiet (RKP) är det senaste tillskottet till den trotskistiska floran av organisationer i Sverige. Organisationen har på sistone dragit till sig ungdomar i motsats till Socialistiska Partiet (RMF fram till 1982), som har tillhört Fjärde Internationalen, och som numera ingår som ”tankesmedja” – läs fraktion – i form av Socialistisk Politik i Vänsterpartiet, och Socialistiskt Alternativ (f.d. Rättvisepartiet, som uppstod som fraktion i i det socialdemokratiska ungdomsförbundet SSU), och vars specialitet har varit namninsamlingar i ur och skur. Socialistisk Politik gav nyligen snabbt upp sin veckotidning i pappersform, då det inte längre var möjligt att få statligt tidskriftsstöd.

Men RKP har inte uppstått ur tomma intet. RKP är en avläggare till Internationella marxistiska tendensen (IMT), som enligt uppgift finns i ett 30-tal länder. IMT bildades efter att den trotskistiska Kommitén för en arbetarinternational (CWI) splittrades 1992. RKP:s direkta föregångare i Sverige hette Socialisten fram till 2010, då tidningen Avanti skapades och som senare bytte namn till Revolution. I januari 2024 bildades Revolutionära Kommunistiska Partiet. Ytterligare detaljer kring RKP:s historia har mest karaktären av onyttig kunskap.

Det finns åtminstone fem trotskistiska internationaler – utöver Fjärde Internationalen finns det t.o.m. Förbundet för Femte Internationalen (FFI). Men det beror helt och hållet på hur man räknar! ²

Gemensamt för alla trotskistiska riktningar är att de i grund och botten är vänsterreformistiska strömningar, om än tidvis med revolutionistisk fraseologi, som särskilt appellerar till småborgerligt intellektuella och element. Om det sker ett uppsving, angriper trotskisterna gärna den revolutionära rörelsen från ”vänster”. Detta skedde i Sverige fr.o.m. 1968 och fram till 1977, då trotskisterna försökte angripa

det maoistiska KFML/SKP genom att försöka posera som mer revolutionära. I tider av relativ stiltje söker trotskisterna sig till de etablerade reformistiska och revisionistiska organisationernas trygga famn.

Som bekant har något trotskistiskt parti eller någon trotskistisk rörelse **aldrig någonsin** lett en segerrik socialistisk revolution eller ett segerrikt nationellt befrielsekrig. Trotskisterna är de ständiga förlorarna, som skyller ina egna tillkortakommanden på ”stalinismen”. RKP har inte ens ett parti- eller handlingsprogram; däremot svämmas deras webbplats och tidning över av revolutionistisk fraseologi.

Storleken på RKP:s medlemsavgift säger en hel del om vilka RKP vänder sig till. Redan under medeltiden betalade bönderna ett tionde till den katolska kyrkan, vilket senare anammades av diverse frikyrkliga rörelser, exempelvis pingstvännerna, i Sverige. Den enda organisation med kommunistiska förtecken i Sverige som har tillämpat tiondet var det pro-albanska Kommunistiska Partiet i Sverige. (KPS). När KPS föll ihop 1993 efter att Albanien kollapsade 1991, var många medlemmar förbittrade över att de hade ”kastat pengarna i sjön”. Man kan undra hur många lågavlönade arbetarfamiljer med barn, som överhuvudtaget kan bli medlemmar i RKP. Det maoistiska KFML/SKP klarade sig alldeles utmärkt från 1967 och framåt med en medlemsavgift, som uppgick till maximalt 1 procent av bruttoinkomsten per månad. Dessutom var såväl teoretisk tidskrift, veckotidning som bokförlag självbärande.

Lenin sade vid något tillfälle att ”studenterna är revolutionens stormsvalor”. RKP, som huvudsakligen vänder sig till studenter, förebådar på sätt och vis ett uppsving, som idag bland annat närs av solidaritet med det palestinska folkets motståndskamp, ett folkligt motstånd mot den svenska NATO-anslutning och en tilltagande urgröpning av de arbetande massornas levnadsstandard. Även om trotskisterna aldrig kommer att leda någon masskamp i Sverige, d.v.s. måste föraktas strategiskt, måste de taktiskt tas på allvar, eftersom de kan förvilla många som genuint önskar klasskamp och revolution. Därav detta temanummer om trotskismen.

¹ <https://marxist.se/ga-med/>

² https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Trotskyist_internationals

Vad skiljer kommunister egentligen från trotskister?

RICHARD B. TURESSON

På sin webbplats skriver det trotskistiska Revolutionära Kommunistiska Partiet (RKP), sektion av Internationella Marxistiska Tendensen den 22 mars 2024:

”Vi skiljer oss från stalinisterna på alla punkter som stalinisterna skiljer sig från marxismen. De förespråkar socialismen i ett land, medan vi är internationalister. De underordnar revolutionen i förtryckta länder en påstådd ”progressiv borgerlighet”, medan vi förespråkar socialistisk revolution. De förespråkar folkfronter som underordnas liberaler, medan vi förespråkar enhetsfront där vi öppet kämpar på kommunismens program – och så vidare.”¹

Denna skrivning sammanfattar i ett nötskal trotskisternas försök att angripa kommunisterna från ”vänster”, det vill säga att framstå som mer revolutionära.

För det första urskiljer kommunisterna två stadier efter att proletariatet erövrat statsmakten genom en socialistisk revolution, det vill säga det socialistiska övergångsstadiet och slutmålet, det klasslösa kommunistiska samhället. Lenin hävdade:

”Jag vet att det naturligtvis finns sagesmän som tror att de är mycket smarta och till och med kallar sig socialister, **som hävdar att makten inte borde ha tagits förrän revolutionen hade brutit ut i alla länder (min fetstil)**. De anar inte att de genom att tala på detta sätt överger revolutionen och går över till bourgeoisins sida. Att vänta tills de arbetande klasserna genomför en

revolution i internationell skala innebär att alla ska stå stilla i väntan. Det är nonsens.”²

Det finns ingen kommunist, som har hävdat att det är möjligt att slutföra uppbygget av socialismen i ett land, det vill säga övergå till kommunismen, innan det överväldigande länder i världen har blivit socialistiska. Eftersom kommunismen är ett klasslöst samhälle innebär det också att statsapparaten har avskaffats. Ett sådant samhälle kan bara överleva om samtliga imperialistiska makter har försvunnit. **Historien har också visat att det var fullt möjligt att bygga socialismen i ett stort antal stater**; 1953 omfattade det socialistiska lägret runt en tredjedel av jordens befolkning. I sammanhanget kan vi bortse från att tillkomsten av vissa stater inte var ett resultat av genuina revolutioner – se flera folkdemokratier i Östeuropa. Det viktiga var att detta läger behandlades som ett enda fientligt läger av imperialismen med USA i spetsen. Trotskisternas propaganda i Sovjetunionen fram till 1927 att det var omöjligt att bygga socialismen i ett land var kontraproduktiv och hade som enda konsekvens att så misstämning och nederlagsstämning.

För det andra har kommunisterna aldrig underordnat ”revolutionen i förtryckta länder en påstådd progressiv borgerlighet”. RKP låtsas inte om att det var Kina Kommunistiska Parti (KKP) som ledde det nationella befrielsekriget mot Japan till seger och sedan besegrade Guomindang i inbördeskriget 1949; såväl de jugoslaviska som de albanska kommunisterna ledde segerrika motståndsrörelser under andra världskriget på enhetsfrontsbasis och

¹ <https://marxist.se/vad-skiljer-oss-fran-stalinisterna/>

² *Speech delivered at a joint meeting of the All-Russian Central Executive Committee and the Moscow Soviet, 14th May 1918, Collected Works, band. 23, sid. 9.*

körde ut de nazityska ockupanterna; Nordkorea stod emot USA och Sydkorea i kriget 1951-1953; och Viet Minh besegrade Frankrike i Nord Vietnam 1954. I inget av dessa fall överlämnade kommunisterna makten till borgerliga krafter. Trotskisterna – i den mån de överhuvudtaget fanns på plats – nöjde sig självfallet med att ”förespråka revolution”; några revolutionsförsök gjorde de aldrig. När fascismen och nazismen utvecklades i Europa under mellankrigstiden förstod Komintern för sent att huvudmotsättningen i vissa länder hade förändrats; i Italien och Tyskland kunde fascister respektive nazister gripa makten och krossa allt motstånd. I Frankrike förhindrade dock Folkfronten ett fascistiskt maktövertagande och i Spanien gjorde Frente Popular och folkfrontsregeringen ett heroiskt försök att förhindra falangisternas maktövertagande i det spanska inbördeskriget 1936 – 1939. Ingenstans i Europa ledde perifer trotskistiska grupper motståndet mot fascismen.

Trotsky – byråkraternas patriark

RKP skriver också:

”Den sovjetiska byråkratin växte fram ur arbetarklassens trötthet och demoralisering, till följd av årtal av kamp, svält, krig och internationella nederlag. Det var Trotsky som ledde kampen för att återuppliva bolsjevikpartiet och arbetar-demokratien, mot den allt starkare byråkratin...”³

Det är närmast komiskt att beskriva Trotsky som den ledande i kampen mot den sovjetiska byråkratin. Kostas Mavrakis kommenterar träffande:

”Trotsky vid makten ansågs vara ’byråkraternas patriark’.⁴ Han var en sträng censor av varje brott mot den interna partidisciplinen och agerade åklagare tillsammans med Stalin vid den 11:e kongressen (1922), som krävde utslutning av ledarna för ’Arbetaroppositionen’. Två år tidigare hade han drivit en kampanj för militarisering av fackföreningarna. I november 1920 föreslog han att statliga tjänstemän skulle ersätta fackföreningarnas valda representanter. Det var därför Lenin kritiserade Trotskij tendens att anta ’den administrativa ståndpunkten’. Han fördömde hans dogmatiska formalism och beskrev den som ’byråkratiskt projektmakeri’.

Han förklarade att ’hans politik är en politik för byråkratisk omskakning av fackföreningarna’.⁵

Trotskij argument i frågan om fackföreningarna gick ut på följande: arbetarna behöver inte en relativt självständig organisation för att försvara sig mot sovjetstaten, eftersom den tillhör dem. Lenin svarade att de behövde en sådan organisation eftersom de inte hade att göra med en arbetarstat utan med en ’arbetar-bonde’-stat som dessutom var ’byråkratiskt deformerad’. Det var därför han sade om Trotskij ’pamflett-program’ ’Fackföreningarnas roll och uppgifter: ’Från början till slut ... är det helt genomsyrat av andan i *skaka om uppifrån -politiken*’,⁶ det vill säga att administrativt *avlägsna, överföra, utse, avskeda etc*’ fackföreningens valda ledare. Lenin hänvisade upprepade gånger till ’de värdelösa och skadliga byråkratiska excesserna i Tsektran’⁷, som leddes av Trotsky. I sitt ’testamente’ kritiserade Lenin Trotsky för ’synden av överdrivet förtroende och en överdriven förälskelse i den rent administrativa sidan av saken’.⁸

Trotsky blev en motståndare till byråkratin först då han själv hamnade i hopplös minoritet i politbyrån och centralkommittén.

Den permanenta revolutionen – bolsjevikernas linje?

RKP påstår också:

”Under ryska revolutionen hade teorin om den permanenta revolutionen i praktiken blivit bolsjevikpartiets politik. Den går ut på att arbetarklassen i förtryckta länder måste gripa makten för att kunna genomföra den borgerliga revolutionens uppgifter, däribland böndernas jordfråga och självständighet från imperialismen. För att kunna uppnå socialismens överflöd måste denna socialistiska revolution i sin tur sprida sig.”⁹

Den enda gång, som Lenin tog upp Trotskij teori om den permanenta revolutionen, så avfärdade han den: ”... 1904-05 övergav han mensjevikerna och intog en vacklande position, än samarbetande med Martynov (ekonomisten), än utropande sin **absurda teori om den permanenta revolutionen **.”¹⁰

3 <https://marxist.se/vad-skiljer-oss-fran-stalinisterna/>

4 *Once again on the Trade Unions*, SW, vol. 3, sid. 579.

5 *The Trade Unions, the present situation and Trotsky's mistakes*, CW, band 32

6 *Once again on the Trade Unions, a.a.*, sid. 566, 588

7 Centrala Transportkommissariatet

8 Kostas Mavrakis: *On Trotskyism*, sid. 55 – 56, Routledge & Kegan Paul 1976

9 <https://marxist.se/vad-skiljer-oss-fran-stalinisterna/>

10 “In 1904-05, he deserted the Mensheviks and occupied a vacillating position, now co-operating with Martynov (the

Trotsky hämtade ursprungligen sin teori om den permanenta revolutionen från Lasalle och Parvus. Lasalles motto var att "ingen kamp i Europa kan bli framgångsrik, om den inte från första början förklarar sig själv vara rent socialistisk".¹¹ Konsekvensen av denna inställning är naturligtvis att Trotsky och hans anhängare förnekar att revolutionen kan genomlöpa i stadier. Men oktoberrevolutionen föregicks av februarirevolutionen, som leddes av borgerskapet. Lenin skrev 1918:

"Saker och ting har utvecklats precis som vi sa att de skulle göra. Revolutionens förlopp har bekräftat riktigheten i vårt resonemang. Först med hela bondeklassen mot monarkin, mot godsägarna, mot den medeltida regimen (och i den utsträckningen förblir revolutionen borgerlig, borgerligt demokratisk). Sedan, med de fattiga bönderna, halvproletärerna, med alla exploaterade mot kapitalismen ... och i den utsträckningen blir revolutionen socialistisk."¹²

Det går självklart att läsa Trotskijs eget försök att definiera innebörden av den permanenta revolutionen, *Vad är den permanenta revolutionen?*¹³ Den som tror att denna text ger en precis definition av begreppet *permanent revolution* kommer att bli mycket besviken. I grund och botten är teorin riktad mot teorin om socialismen i ett land:

"12. Teorin om socialism i ett land, som uppstod på jätten av reaktionen mot oktober, är den enda teori som konsekvent och ända till slutet motsätter sig teorin om den permanenta revolutionen."¹⁴

Men vilka möjligheter har då den socialistiska revolutionen liksom uppbygget av socialismen att lyckas, enligt Trotsky?

"Arbetsdelningen i världen, den sovjetiska industrins beroende av utländsk teknologi, beroendet av asiatiska råvaror för produktivkrafterna i de avancerade länderna i Europa, etc., etc., **gör det omöjligt att bygga ett oberoende socialistiskt samhälle i något enskilt land i världen.** (min fetstil)"¹⁵

Trotsky tes innebär att socialismen endast kan segra,

om den segrar i hela världen samtidigt – allt eller inte. Lenin hävdade bestämt att den socialistiska revolutionen kunde segra i ett eller några länder:

"Olikmässig ekonomisk och politisk utveckling är en ovillkorlig lag för kapitalismen. Härav följer, att socialismen till en början kan segra i några få eller **rentav i ett enda, enskilt kapitalistiskt land** (min fetstil)."¹⁶

Oktoberrevolutionen inspirerade till revolutionsförsök i Ungern, Tyskland, Finland etcetera, men inget av dem lyckades. Vad skulle bolsjevikerna göra i den situationen, då det inte hade skett någon socialistisk revolution i något annat land? Be om ursäkt? Lägga ner vapnen och kapitulera? Tvärtom inledde de och det sovjetiska proletariatet det socialistiska uppbygget och Röda armén segrade i inbördeskriget mot de vita, trots att de senare stöddes militärt av fjorton kapitalistiska makter. Börskraschen på Wall Street och den efterföljande depressionen 1929 hade inga ekonomiska efterverkningar i Sovjetunionen, som i stället inledde en forcerad industrialisering och kollektivisering av jordbruket. Sovjetunionen slog tillbaka Nazitysklands angrepp 1941 och gjorde de största uppoffringarna i kampen mot Nazityskland under andra världskriget. Nordkorea stod pall mot USA:s angrepp under Koreakriget 1951 – 1953. Nord Vietnam besegrade Frankrike 1954. Kina klarade sig utmärkt efter 1963, då det socialimperialistiska Sovjetunionen bröt de ekonomiska förbindelserna med Kina. Den historiska erfarenheten har visat att det är fullt möjligt att bygga "oberoende socialistiska samhällen". Både Sovjetunionen och Kina urartade visserligen så småningom till kapitalistiska stater, om än med socialistiska förtecken, men detta berodde på inre faktorer, som inte behöver behandlas i detta sammanhang. Det har Marxistiskt Forum gjort i exempelvis nr 3/23.

RKP och Övergångsprogrammet

Eftersom RKP saknar såväl principprogram som olika handlingsprogram, återstår endast för RKP:s vidkommande Trotskijs övergångsprogram¹⁷, som skrevs 1938, och som hittills aldrig har omsatts i handling. Dess ursprungliga namn är egentligen det pompösa "Kapitalismens dödskamp och Fjärde

Economist), now proclaiming his **absurdly Left permanent revolution theory**." *Disruption of unity*, citerat via <https://marxismoleninismos.wordpress.com/2013/07/02/lenin-on-trotsky/>

11 Kostas Mavrakis: *On Trotskyism*, sid. 17, Routledge & Kegan Paul 1976

12 Lenin: *The proletarian revolution and the renegade Kautsky*, SW, band. 3, sid. 138.

13 <https://www.marxists.org/archive/trotsky/1931/tpr/pr10.htm>

14 Anfört arbete

15 A.a

16 <https://www.marxists.org/svenska/lenin/1915/08/23.htm>

17 <https://www.marxists.org/archive/trotsky/1938/tp/>

Internationalens uppgifter”. Det skrevs alltså ett år före andra världskrigets utbrott och inleds med följande rader:

“De objektiva förutsättningarna för en socialistisk revolution

Den politiska situationen i världen som helhet kännetecknas av en historisk kris för proletariats ledarskap.”

Men den internationella kommunistiska rörelsen lyckades i allra högsta grad flytta fram sina positioner under och omedelbart efter andra världskriget. Sovjetunionen lyckades besegra Nazityskland, det kinesiska folket under ledning av Kinas Kommunistiska Parti lyckades besegra den japanska imperialismen och Guomindang, Jugoslavien och Albanien genomförde segerrika befrielsekrig liksom Nord Vietnam och Nordkorea och en rad folkdemokratier upprättades i Centraleuropa. Vilken av dessa kamper ledde trotskisterna? Ingen. 1953 inrymdes en tredjedel av jordens befolkning i det socialistiska läget.

Övergångsprogrammet är trotskisternas heliga skrift, men i själva verket en svulstig och dogmatisk ”revolutionsmanual” och i praktiken vänstersocialdemokratisk. Ta denna utgångspunkt:

”Den strategiska uppgiften för nästa period – den förrevolutionära perioden av agitation, propaganda och organisering – består i att övervinna motsättningen mellan de objektiva revolutionära förhållandenas mognad och proletariats och dess förtrupps omognad (den äldre generationens förvirring och besvikelse, den yngre generationens oerfarenhet). Det är nödvändigt att hjälpa massorna i den dagliga kampen att finna bron mellan de nuvarande kraven

och revolutionens socialistiska program. Denna bro bör innehålla ett system av övergångskrav, som härrör från dagens förhållanden och från dagens medvetande hos breda skikt av arbetarklassen och som oföränderligt leder till en slutlig slutsats: proletariats erövring av makten.”

Idén att en uppsättning övergångskrav per definition skulle radikalisera proletariats så att det inser nödvändigheten av en socialistisk revolution är ren och skär idealism. För att en revolution ska kunna äga rum måste såväl de objektiva, samhälleliga faktorerna som de subjektiva faktorerna vara för handen. Det måste helt enkelt uppstå en revolutionär situation till följd av en djupgående samhällelig kris eller krig och dessutom måste det finnas ett starkt revolutionärt kommunistiskt parti, som förmår formulera en korrekt handlingslinje. **Vilka krav och vilka paroller som ett sådant parti sedan ställer kommer att variera från land till land och från en tid till en annan.** De går inte att hämta från någon manual. Dessutom var denna utgångspunkt helt malplacerad redan 1938, eftersom ett andra världskrig stod för dörren.

Den trotskistiska rörelsen har – oavsett vilken variant det är fråga om – aldrig kunnat erbjuda något ”proletärt ledarskap” utan alltid bekämpat den revolutionära rörelsen, ömsom från höger och ömsom från ”vänster”. Det är i grund och botten en småborgerlig, ”vänster”reformistisk rörelse, som i praktiken i alla avgörande frågor hamnar på samma sida om barriaderna som klassfienden. Detta står inte motsättning till att enskilda medlemmar i den trotskistiska rörelsen kan vara tillfälligt förvillade och möjligen att vinna för revolutionens sak.

Trotskism - falsk leninism och ultrasekterism

EMIL A.

Tidningen *Revolution*, organ för trotskistiska Revolutionära kommunistiska partiet (RKP), har publicerat ett uttalande¹ om den pågående konflikten i Palestina. Uttalandet avslöjar en felaktig inställning till den palestinska motståndsrörelsen, som uttrycker sig i den framförda parollen ”För revolutionär klasskamp mot Israels krig!”.

Den aktuella situationen i Palestina idag kännetecknas som ett folkmord på det palestinska folket i Gaza och en utrotning av den palestinska nationen genom bosättarkolonialism. RKP:s paroll manar dock till socialistisk revolution mot Israels krig, vilket överhuvudtaget inte relaterar till den huvudsakliga frågan i Palestina idag. I uttalandet står det också ”Ett verkligt slut på Israels våld och återkommande krig mot Palestina kan bara åstadkommas om den israeliska borgarklassen och staten besegras i en socialistisk revolution.” Men i dagsläget leds inte den palestinska befrielsekampen av en socialistisk kraft. Dessutom är huvudfrågan för palestinerna idag kampen mot den sionistiska bosättarkolonialismen. Det är med andra ord en antikolonial kamp för att upprätta palestinernas nationella självbestämmande över den jord som har stulits från dem och bekämpa det folkmord som sionisterna har bedrivit sedan *Al-Nakba* (”katastrofen”) 1948. Kan nationellt självbestämmande, och framgångsrik antikolonial kamp uppnås utan en socialistisk revolution? Svaret är ja – vilket de nationella befrielsekrigen under 1900-talet har bevisat. Nykolonialismen kan komma att fortsätta förtrycket genom att ersätta de koloniala administratörerna med ett kompradorborgerskap, d.v.s. inhemska imperialistiska agenter, men utgångspunkten för de revolutionära krafterna

att segra är mycket ljusare än under en direkt imperialistisk ockupation, och när det gäller kolonialism av bosättartyp är den socialistiska revolutionen sekundär till frågan om själva nationens existens; palestinerna kommer inte kunna genomföra en socialistisk revolution om deras nation har utrotats. I den konkreta situation som råder i Palestina idag är kampen för nationens existens och kampen mot sionisternas folkmord av högsta prioritet.

I praktiken har palestinernas kamp från och med 7 oktober letts av en koalition av olika palestinska grupper. I ett uttalande från den 28 oktober, signerat av Hamas, Palestinska Islamiska Jihad, Folkfronten för Palestinas befrielse, Demokratiska fronten för Palestinas befrielse och Folkfronten för Palestinas befrielse – Generalkommando, står det att:

”Detta hjältepos är hela det palestinska folkets kamp, som de utkämpar för att försvara sitt land, sina heligheter, sin existens och sin rätt till frihet, mot en barbarisk fiende som inte skonar något av vårt folk från sina brott. [...] *Att hålla fast vid nationell enighet är en grundpelare för att konfrontera det sionistiska folkmordskriget mot vårt folk*, liksom att avvisa fiendens försök att splittra vårt folk eller monopolisera någon del av det. *Vi betonar vikten av att förena våra ansträngningar och sluta leden i denna ödesdigra strid.*”² [min kursiv]

Jämför detta med trotskisternas fantasi som uttrycks i deras paroll ”För revolutionär klasskamp mot Israels krig!” Vem stödjer trotskisterna egentligen? Vilken konkret kraft i den palestinska befri-

¹ <https://marxist.se/marxism-eller-pacifism-vagen-till-ett-fritt-palestina/>

² <https://palestina23.com/wp-content/uploads/2023/10/Statement-issued-by-the-Palestinian-forces.pdf>

elsekampen är det som representerar denna paroll?

RKP påpekar att motståndet mot imperialism och i palestiniernas fall folkmord, endast bör stödjas som en del av en socialistisk revolution. Således förkastar de den nationella enhetsfronten mot Israelisk ockupation och förtryck *som faktiskt existerar idag*. Enligt deras motstånd mot alla former av palestinsk kamp som inte är av socialistisk karaktär, erkänner de inte det Palestinska folkets rätt att välja sin egen väg och de sprider dessutom illusioner om kampens *verkliga* karaktär, d.v.s. kampen mot nationellt förtryck.

De rätta parollerna i solidaritetsarbetet måste utgå från det palestinska folkets rätt till nationellt självbestämmande, vilket innebär att den sionistiska kolonialismen och det pågående folkmordet måste upphöra. RKP stödjer inte palestiniernas kamp på palestiniernas villkor utan på sina egna. I praktiken är det en falsk solidaritet.

Den nydemokratiska revolutionen

Det antiimperialister i Väst verkligen måste göra är att stödja de av imperialismen förtryckta folkens rätt till nationell suveränitet vilket görs genom att erkänna att det är endast folket i ett förtryckt land som har rätt att välja vilken väg de vill gå.

Trotskisterna ger alltså sitt stöd på basis av att all motstånd ska leda till en socialistisk revolution. För det första är socialistisk revolution absolut inte på dagordningen i Palestina. Den enda riktiga segern mot imperialismen sker genom att ena alla som kan enas i en bred enhetsfront mot sionistiska kolonialismen. Hur ska detta gå till om man direkt vill genomföra en socialistisk revolution? Trotskister i de förtryckta länderna är helt obetydliga eftersom de inte förstår huvudmotsättningen som råder i de förtryckta nationerna och därmed stöter bort folket genom att inte ena sig med alla i den aktuella huvudfrågan, och därför har trotskisterna alltid varit, och kommer alltid att förbli, sekterister.

Den bevisade vägen till socialismen i de av imperialismen förtryckta länderna är den nydemokratiska revolutionen, som enar de antiimperialistiska och antifeodala klasserna och skikten i enhetsfronten, och övergår sedan i en andra fas till en socialistisk revolution om de revolutionära krafterna lyckas ta ledning i revolutionen. Denna teori tillämpades av Mao Zedong och Kinas kommunistiska parti, och

inspirerade andra kamper runt om i världen. Att kommunisterna segrade tack vare enhetsfronterna i t.ex. Kina, Vietnam, Laos, Kampuchea var inte av en slump, utan för att de lyckades ena stora delar av befolkningen i en bred enhetsfront kring rätta paroller och samtidigt vann hegemoni i enhetsfronten. Var finns den mest levande revolutionär kampen idag? Den förs av enhetsfronten *Filippinernas nationella demokratiska front* som leds av Filipinernas kommunistiska parti, och som har lyckats ena många progressiva element runt ett 12-punktsprogram för ett antiimperialistiskt, självständigt, antifeodalt Filippinerna. Detta är en nationell demokratisk/nydemokratisk revolution med ett socialistiskt perspektiv. Även i Indien för maoister en utbredd gerillakamp för att genomföra en nydemokratisk revolution.

I ett annat uttalande i *Revolution*, "Vad skiljer oss från stalinisterna?" signerat redaktionen, står det att: "De [marxist-leninister/maoister – min anm] förespråkar socialismen i ett land, medan vi är internationalister. De underordnar revolutionen i förtryckta länder en påstådd 'progressiv borgerlighet', medan vi förespråkar socialistisk revolution."³ Trotskister attackerar här de segrande antiimperialistiska/nationellt demokratiska enhetsfronter som "stalinister" faktiskt har lett till seger i de förtryckta länderna. I denna veva attacker trotskisterna faktiskt också den palestinska enhetsfronten i Gaza idag. Trots trotskisternas insisterande på en omedelbar socialistisk revolution i förtryckta länder, har de aldrig genomfört den och har i praktiken således visat felaktigheten i deras linje. Att den nydemokratiska revolutionen var helt framgångsrik i Kina bryr sig inte trotskisterna om. Att Kina lyckades besegra de invaderande japanska fascisterna, industrialisera sitt land, försäkra sin egen försörjning, och faktiskt övergå till socialismens stadium, är enligt trotskisterna att "underordna revolutionen ... en påstådd 'progressiv borgerlighet'!"

Kommunister bör stödja de revolutionära rörelser i Palestina som ämnar etablera socialismen (av vilka inga är trotskister!), men det är inte den aktuella frågan i dagsläget så länge som sionismen håller på att utrota den palestinska nationen. De reaktionära islamisternas (Hamas etc.) *kamp mot sionismen*, är helt rättfärdigad och bör ses *som en del av* det palestinska folkets kamp mot nationellt förtryck, men dessa reaktionärer bör inte stödjas *som maktthavare* i Palestina.

3 <https://marxist.se/vad-skiljer-oss-fran-stalinisterna/>

Lögnen om att Lenin blev trotskist

Revolution skriver att "Under ryska revolutionen hade teorin om den permanenta revolutionen i praktiken blivit bolsjevikpartiets politik. Den går ut på att arbetarklassen i förtryckta länder måste gripa makten för att kunna genomföra den borgerliga revolutionens uppgifter, däribland böndernas jordfråga och självständighet från imperialismen."⁴ Den första meningen hänvisar till den typiska lögnen som trotskisterna för fram, nämligen att Lenin själv blev trotskist. Kostas Mavrakis har i boken *On Trotskyism: Problems of theory and history* vederlagt denna lögn. Trotskisternas påfund är följande: Lenin förespråkade en arbetarnas och böndernas demokratiska diktatur i Ryssland, medan Trotskij förespråkade proletariats diktatur. Lenin ändrade sig sedan efter 1917 och förespråkade proletariats diktatur, och därmed anslöt sig Lenin till Trotskij's ståndpunkt. Därmed blev Lenin trotskist. Trotskisternas avsky för enhetsfronter, och deras fantasi om socialistiska revolutionens aktualitet i Palestina, kan härledas från Trotskij's dogmatism som enbart insisterar på den proletära diktaturens aktualitet oavsett de konkreta omständigheterna. Lenin förespråkade en borgerlig-demokratisk revolution på agendan, som skulle ledas av proletariats och grundas på alliansen mellan huvudsakligen proletariats och bönderna i kampen mot tsarismen.⁵ Trotskij var helt emot denna allians och bekämpade bönderna som en allierad i den borgerligt demokratiska revolutionen:

"Allt detta visar mycket klart att socialdemokraterna inte kan gå in i en revolutionär regering, under löfte till arbetarna att inte ge upp minimiprogrammet och samtidigt lova bourgeoisin att inte gå utöver detta. En så motstridig uppgift vore absolut omöjlig att uppfylla. Själva det faktum att proletariats representanter träder in i regeringen, inte som en maktlös gisslan, utan som den ledande kraften, förstör gränslinjen mellan maximi- och minimiprogrammet, dvs. den ställer kollektivismen på dagordningen. [...]"

Av detta skäl kan det inte vara tal om någon speciell form av proletär diktatur inom den borgerliga revolutionen, om den demokratiska proletära diktaturen (eller proletariats och böndernas

diktatur). Arbetarklassen kan inte bevara den demokratiska karaktären i sin diktatur utan att avstå från att överskrida gränserna i sitt demokratiska program. Illusioner på denna punkt vore fatalt. De skulle kompromettera socialdemokratin ända från början"⁶ [min kursiv]

Vad sade Lenin om proletariats och böndernas demokratiska diktatur?:

"En av invändningarna mot parollen om 'proletariats och böndernas revolutionärt demokratiska diktatur' går ut på att diktaturen förutsätter 'en enhetlig vilja' [...] Utöver demokratis gränser kan det inte bli tal om någon viljeenhet mellan proletariats och bondebourgeoisin. Klasskampen dem emellan är oundviklig, men på den demokratiska republikens grund blir denna kamp just den djupaste och bredaste folkkamp för socialismen. Proletariats och böndernas revolutionärt demokratiska diktatur har, liksom allt annat i världen, ett förflutet och en framtid. Dess förflutna är självhärskardömet, livegenskapen, monarkin och privilegierna. I kampen mot detta förflutna, i kampen mot kontrarevolutionen är proletariats och böndernas 'viljeenhet' möjlig, ty det föreligger intresseenhet.

Dess framtid är kampen mot privategendomen, lönearbetarens kamp mot företagaren, kampen för socialismen."⁷

"Hela decenniet 1905-1915 — detta stora decennium — har bevisat, att det finnes två och inte flera klasslinjer i den ryska revolutionen. Böndernas differentiering har förstärkt klasskampen inom deras led, har väckt många politiskt sovande element och bragt lantproletariats närmare stadsproletariats [...] Men antagonismen mellan 'bönderna' och markovarna-romanovarna-chvostovarna har blivit starkare, har vuxit och skärpts. *Detta är en så påtaglig sanning, att inte ens tusentals fraser i tiotals av Trotskij's parisiska artiklar kan 'vederlägga' den. I verkligheten hjälper Trotskij de liberala arbetarpolitikerna i Ryssland, som med 'förnekandet' av böndernas roll skyler över sin obenägenhet för att resa bönderna till revolution!*

Men häri ligger nu sakens kärna. Proletariats kämpar och kommer att hänsynslöst kämpa för att eröv-

4 <https://marxist.se/vad-skiljer-oss-fran-stalinisterna/>

5 <https://www.marxists.org/archive/lenin/works/1907/may/25.htm>

6 https://marxistarkiv.se/klassiker/trotsky/resultat_och_framtidsutsikter.pdf s.28

7 https://marxistarkiv.se/klassiker/lenin/1905/socialdemokratis_tva_taktiska_linjer.pdf s.36

ra makten, för republiken, för jordens konfiskering d.v.s. för att rycka med sig bönderna, att utnyttja deras revolutionära krafter, att få de 'icke-proletära folkmassorna' att delta i det borgerliga Rysslands befrielse från den militär-feodala 'imperialismen' (=tsarismen). Och denna befrielse av det borgerliga Ryssland från tsarismen, från godsägarnas välde över jorden, kommer proletariatet ögonblickligen att utnyttja – inte till att hjälpa de välbärgade bönderna i deras kamp mot landsbygdens arbetare, utan till att fullborda den socialistiska revolutionen i förbund med Europas proletärer.”⁸[min kursiv]

När revolutionen 1917 stod för dörren hade förhållandena ändrats, och Lenin påpekade att den ”borgerligt demokratiska revolutionen är slutförd”.⁹ Sovjeterna som existerade vid sidan om den nya provisoriska regeringen under ”dubbelmaktens”-perioden var i själva verket proletärer och bönder i soldatuniform, och följaktligen existerade redan proletariatets och böndernas demokratiska diktatur. Eftersom den borgerliga demokratin hade slutförts så var det nya målet socialismen och således var det proletariatets diktatur som stod på agendan.¹⁰ Skillnaden mellan Lenin och Trotskij, var att Lenin kunde se huvudmotsättningen vid det tillfälle då tsarismen fortfarande styrde, och när tsarismen hade ersatts av den provisoriska regeringen, hade

huvudmotsättningen ändrats till den mellan proletariatet och borgerskapet. Kampen var således proletär-socialistisk i vilken arbetarklassen tillsammans med sina allierade påbörjade vägen mot ett socialistiskt samhälle. Till skillnad från Lenin var Trotskij inte kapabel att tillämpa ”marxismens själva kärna, dess levande själ – en konkret analys av en konkret situation.”¹¹ Trotskij och hans efterföljares oförmåga att analysera de konkreta omständigheterna är ett av trotskismens väsen, och ligger till grund för trotskisternas fullständiga inkompetens samt deras oförmåga att förstå kampen i Palestina på ett korrekt sätt.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att trotskismen är en pseudoleninistisk ideologi vars så kallade ”antiimperialism” är en splittrande tendens som försvagar solidaritetsrörelsen i imperialistiska länder, och aktivt motarbetar folkens antiimperialistiska kamp i de förtryckta länderna.

8 https://marxistarkiv.se/klassiker/lenin/1915/revolutionens_tva_linjer.pdf

9 <https://marxist.se/vad-skiljer-oss-fran-stalinisterna/>

10 <https://www.marxists.org/archive/lenin/works/1917/apr/x01.htm>

11 <https://www.marxists.org/archive/lenin/works/1920/jun/12.htm>

Trotskismens grundläggande drag

KOSTAS MAVRAKIS

(Sista kapitlet i Kostas Mavrakis bok "Om Trotskismen")

Vi kan nu isolera de väsentliga aspekterna av trotskismen, som kan beskrivas som en "para-leninism", för även om den har långtgående konsekvenser är skillnaden som skiljer den från leninismen ibland mycket subtil.

Trotskismen studerar den revolutionära processen ur en diakron synvinkel och betonar kontinuitet och möjligheten att göra oavbrutna framsteg: "Den levande historiska processen gör alltid språng över isolerade 'stadier' som härrör från den teoretiska uppdelningen i sina beståndsdelar av utvecklingsprocessen i sin helhet";¹ och även stadiernas interpenetration, 'teleskopering', eftersom socialistiska omvandlingar enligt den är dagens ordning redan innan den borgerliga revolutionens uppgifter är slutförda. Lenin har tvärtom, som en god dialektiker, de rätta prioriteringarna och lägger tonvikten på diskontinuitet.²

Under faktiska historiska omständigheter vävs naturligtvis det förflutnas element samman med framtiden; de två vägarna korsas ... Men detta hindrar oss inte på minsta sätt från att logiskt och historiskt skilja mellan de stora utvecklingsstegen. Vi ställer

alla borgerlig revolution och socialistisk revolution mot varandra; vi insisterar alla på den absoluta nödvändigheten av att strikt skilja mellan dem.

Om detta inte görs är det inte längre möjligt att skilja mellan huvudmotsättningen och de sekundära motsättningarna, det är omöjligt att bestämma de klassallianser som krävs för etappens uppgifter, var demarkationslinjen mellan vänner och fiender går; resultatet är att det är omöjligt att genomföra en korrekt enhetsfrontspolitik som utgår från att de motsättningar som objektivt sett är sekundära hålls så genom att man gör eftergifter till sina allierade; därmed hindras proletariatet från att ta ledningen för enhetsfronten, det isoleras och döms till vanmakt.

När Trotskij betraktade samhället i synkroni, i rummet så att säga, såg han återigen bara världsmarknadens kontinuitet och enhet. Vi minns att "trycket från billiga råvaror" som produceras av de kapitalistiska länderna är en av de faktorer som gör det omöjligt att bygga socialismen i ett relativt efterblivet land som Ryssland. Denna tanke går tillbaka till hans första viktiga verk: "Genom att binda samman alla länder med sitt produktionssätt och sin handel har kapitalismen förvandlat hela världen till en enda ekonomisk och politisk organism."³

1 'The Permanent Revolution' och 'Results and Prospects', sid. 116.

2 'Two Tactics', CW, vol. 9, sid. 85.

3 Förord till F. Lassalles "Address to the jury", juni 1905; citerad i 'Results and Prospects', sid. 239.

Genom att framställa världen (1905) som redan förenad "till en enda ekonomisk organism", förledes Trotskij att bortse från de nationella särdragen, klasskampens specifika konkreta villkor (bestämda av historien och det kulturella arvet) och nödvändigheten att isolera revolutionens speciella lagar i varje land. I synnerhet överdrev han de yttre inflytandenas roll utan att se att dessa endast kan verka genom krafter inom var och en av dessa partiella helheter, sociala formationer. Det var därför han förklarade alla nederlag som olika kommunistpartier led mellan de två krigen med Stalins och Tredje internationalens skadliga inflytande.

Mao Tse-tung har visat att:⁴

"Motsägelser inom ett ting är den grundläggande orsaken till dess utveckling, medan dess inbördes relationer och samspel med andra ting är sekundära orsaker ... Yttre orsaker är förändringens villkor och inre orsaker är förändringens grund ... I en lämplig temperatur förvandlas ett ägg till en kyckling, men ingen temperatur kan förvandla en sten till en kyckling, eftersom de har olika förutsättningar ... det är genom inre orsaker som yttre orsaker blir verksamma. I Kina 1927 uppstod proletariats nederlag mot storbourgeoisien genom den opportunist som då fanns inom det kinesiska proletariats självt (inom det kinesiska kommunistpartiet)."

Trotskijns ensidiga betoning av kontinuitet är ett tecken på att han inte förstod den marxistiska dialektiken, vilket ledde till att han ignorerade de väsentliga konsekvenserna av lagen om den ojämna utvecklingen. Denna lag innebär inte bara att de imperialistiska makterna och monopolerna växer i ojämn takt, utan också att den ekonomiska basen och de politiska och ideologiska överbyggnaderna i varje samhällsformation utvecklas i ojämn takt och språngvis, att dessa instanser har en relativ autonomi och en säregen temporalitet, och att motsättningarna och deras aspekter i var och en av dem skiftar (omvandlas till sin motsats). Revolutionen exploderar när huvudmotsättningen når en explosiv fas. Förskjutningen av dess aspekter åstadkommer då en omstrukturering av helheten. Denna motsättning är den nodalpunkt där alla de andra

sammanstrålar.⁵ Att en sådan sammanstrålning sker i form av ett brott är sällsynt, vilket kommer att framgå, och än mer så i flera länder samtidigt. Det är därför som proletariats seger i ett land enligt Lenin är det "typiska fallet", medan revolution i flera länder bara kan vara ett "sällsynt undantag".

I "Resultat och framtidsutsikter" profeterade Trotskij om revolutionens utbredning i hela Europa när det segerrika ryska proletariats uppmanade sina bröder i hela världen till "den sista striden". Isaac Deutscher erkände att innebörden i Trotskijns argument tyder på att han såg den europeiska revolutionen som en "unik och kontinuerlig" process, och att han utgick från den allmänna sanningen att Europa var moget för socialism,⁶ men glömde den andra sanningen att "historien höll olika tider i Paris, Rom, London eller Moskva".⁷ Varför är det så? Utan tvekan för att mänskligheten inte utgör en integrerad helhet, för att den är uppdelad i distinkta samhällsformationer, men också för att nivåerna (eller instanserna) i en sådan formation (ekonomisk, politisk, ideologisk) alltid "håller olika tider". För Trotskij har samhället en enkel struktur där huvudmotsättningen "de jure" (proletariat-borgerskap) alltid och överallt är huvudmotsättningen "de facto" under hela övergångsperioden. Det var därför han bara såg världsrevolutionen (och dessutom såg den "sub specie aeternitatis" – ur evighetens perspektiv ö.a.). Han föreställde sig att den utspelade sig i ett kontinuerligt och homogent sociohistoriskt tidsrum. Den "gamla mullvadens" underjordiska arbete, strukturen och artikuleringen av de skikt som den måste ta sig igenom var osynliga från de eteriska höjder han befann sig på

Trotskisterna känner inte till dialektiken mellan kontinuitet och diskontinuitet, som är lika nödvändig för att förstå historien som för att förstå mikrofysiken. De ryter till av skratt när de hör talas om den oavbrutna revolutionen i etapper. För dem är det en motsägelse ifrågas om termerna. Vi vet att begreppet "brott", som Althusser lånade från Bachelard, inspirerades av partikelfysikens begrepp "diskontinuitet". Om man inte ens kan förstå motsägelens universalitet som demonstreras av enheten och motsättningen mellan kontinuitet och diskontinuitet i alla vetenskaper, hur skulle man då kunna

4 "On contradiction", SW, vol. 1, sid. 313-15; jfr också L. Althusser: 'Den inre ojämnheten har prioritet och är grunden och är grunden för den yttre ojämnhetens roll, till och med de effekter som denna andra ojämnhet har inom sociala formationer i konfrontation', 'För Marx', sid. 212.

5 Jfr. Mao Tse-tung, anförde arbete., och också On the materialist dialectic i "For Marx" by L. Althusser, som stödde sig på Mao.

6 'The Prophet Armed', sid. 159.

7 Jfr. Nicolas Krassó, Trotsky's Marxism, 'New Left Review', nr. 44, juli-august 1967, sid. 83

tränga in i dess specificitet i den historiska materialismen?

Det var tydligt vid tidpunkten för den kampanj som trotskisterna inledde 1971 mot Kinas internationella politik att de närmade sig problemen på ett absolut ensidigt, metafysiskt sätt. De förstår inte att en stat som Kambodja innan Sihanouk störtades, eller Pakistan, kan ha en dubbel natur: progressiv, i den mån den försvarar sin självständighet mot supermakterna; reaktionär, i den mån den förtrycker folket. För dem är reaktionärer reaktionärer och det är inte tillåtet att tillämpa olika politik på dem och ta hänsyn till deras olikheter för att isolera huvudfienden för stunden.⁸

Den uppfattning Trotskij hade om förhållandet mellan teori och praktik var lika odialektisk. För honom var det teorin som förutsåg praktiken och praktiken som tillämpade teorin. Lenin lyssnade tvärtom ständigt på massorna. Enligt honom måste partiet alltid vara redo att utföra de uppgifter som massrörelsen själv har ställt på dagordningen. Endast massornas praktik gör det möjligt att ge ett konkret innehåll åt de allmänna direktiv som vägleder förtruppen. Trotskij kritiserade Lenins formel om "proletariatets och böndernas demokratiska diktatur" för att vara algebraisk (det fanns en okänd faktor: vilken skulle böndernas politiska roll vara?); han ville tvärtom bara ha aritmetik. Det är därför termen "prognos", som vi inte finner i Lenins skrifter, är så vanlig i hans, där den ibland upptar den tomma platsen för "parollen". För Trotskij är alla problem lösta i förväg på grundval av "principer". Klasskampens erfarenheter ogiltigförklarar eller bekräftar lösningen. Det är allt. Trotskijs dogmatism och dess korrelat, empirismen, sammanfattas i denna motsättning mellan aritmetik och algebra.

Lenins formel att "teorin är en vägledning till handling" togs bokstavligen av Trotskij, som ignorerade den grundläggande förmedling som Lenin aldrig glömde, nämligen "den konkreta analysen av den konkreta situationen". Marxismens universella sanning hjälper oss att genomföra denna analys: att tro att den skulle kunna ersätta den är, än en gång, helt enkelt dogmatism.

Denna dogmatism är avskuren från praktiken och leder praktiken på villovägar. Vi har gett ett typiskt exempel på det: stadens hegemoni i den borgerliga revolutionen, som han gjorde till ett axiom: Är

"de senkomna kritikerna av den permanenta revolutionen ... beredda att utsträcka detta elementära påstående till länderna i öst, Kina, Indien osv? Ja eller nej?"

Uppenbarligen inte! Den fina princip som Trotskij var så stolt över visade sig vara lika värdelös som en pil som inte kan lossas vid sitt mål. På sätt och vis uttrycker den en sanning (det kapitalistiska produktionssättets dominans), men i sin dogmatiska tolkning kunde den bara leda de kinesiska revolutionärernas agerande in i en återvändsgränd. Den måste ersättas av en annan, den om städernas omringning av landsbygden, som med seger har tillämpats av det kinesiska kommunistpartiet och de indokinesiska revolutionärerna.

Låt ingen invända mot oss att "städernas hegemoni" betyder arbetarklassens ledarskap. De kinesiska trotskisterna drog slutsatsen av detta att de borde lägga ner alla sina ansträngningar på att organisera stadsproletariatet och Trotskij förstod det inte på något annat sätt. Det var otänkbart för dem att bondeståndet skulle kunna vara den kinesiska revolutionens främsta drivkraft och att proletariatet skulle kunna leda bondeståndet genom att organisera det på landsbygden och omskola det ideologiskt.

Samma vägran att erkänna de koloniala och halvkoloniala böndernas revolutionära framtid fick Trotskij att i "Sovjetstatens klasskaraktär" formulera den katastrofalt felaktiga prognosen att "den revolutionära tyngdpunkten definitivt har förskjutits till väst" (s. 31).

Trotskij förstod inte den oerhörda betydelsen av Marx anvisningar om nödvändigheten av att kombinera den proletära revolutionen med bondekrig, inte ens i ett så industrialiserat land som Tyskland. Efter att sent omsider ha anslutit sig till Lenin fortsatte han att underskatta böndernas revolutionära potential, att vägra att definiera partiets politiska linje i termer av en nödvändig allians med dem och att formulera slagord som var lämpliga för deras breda mobilisering.

De drag som skiljer trotskismen från marxismen såväl som från leninismen är således "avvikelser" som inte skiljer den från förstelnade dogmer, som den tycks vara strängt trogen, utan från verkligheten. För om det är sant att det i politisk handling är nödvändigt att utgå från verkligheten samtidigt

8 I fråga om detta ämne tar jag mig friheten att referera till min artikel om La Politique internationale de la Chine (Kinas internationella politik), som publicerades i 'Tel Quel', nr. 50, sommaren 1972

som man håller fast vid principerna, så är det inte mindre sant att man inte kan hålla fast vid principerna om man inte utgår från verkligheten.

Vi har gett några indikationer på Trotskijs sociologism där Parvus' bestående inflytande är uppenbart. Denna avvikelse kan åtminstone anta marxismens skepnad. Trotskij kastade helt av sig denna förklädning när han förklarade historiska händelser genom individuell eller kollektiv psykologi. I sin "Ryska revolutionens historia" talar han ständigt om "idéernas och passionernas språngartade rörelse" och "snabba förändringar av massornas åsikter och stämningar". "De revolutionära händelsernas dynamik", säger Trotskij, "bestäms direkt av snabba, intensiva och passionerade förändringar i klassernas psykologi."⁹ Vidare förklarar han att Stalin och Kamenev var överens i mars 1917, "trots sina motsatta karaktärer", eftersom deras personligheter "kompletterade varandra".¹⁰

Trotskismens pseudovetenskapliga begrepp som "arbetarstat" (där arbetarklassen inte har makten!), "byråkratisk kast", bonapartism, "thermidor" etc. är bedrägliga eftersom de är beskrivande och håller sig till det yttre. De förlöjligar trotskisterna med bekväma små scheman, tack vare vilka de har svar på allt utan att studera någonting. Trotskisterna har förstått, de behöver därför inte tänka. Detta är hemligheten bakom deras ideologers sterila fertilitet.

Vad finns det i själva verket att säga om Trotskijs lärjungar? Han använde själv en fras av Marx om dem (den senare citerade Heine): "Jag har sått drakar och skördat loppor". Naturligtvis är de mer trotskistiska än sin mästare och deras nuvarande framgångar är inte mindre lysande (om man får säga så) än de som de uppnådde under hans ledning efter 1929. Men deras impotens, trettio år efter hans död, och deras lättköpta revolutionism, revolutionismen hos människor som aldrig har gjort revolution men som har underminerat andras revolutioner (som de kallar stalinister), skulle utan tvekan ha inspirerat till en del bittra och desillusionerade reflektioner hos författaren till följande rader ur "Till marxismens försvar": "Fjärde internationalen kallade sig inte av en slump för den socialistiska revolutionens världsparti" (sid. 15).

Fem år efter den nämnda internationalens 9:e kon-

gress har denna definition kvar all sin humor, eller om man så vill, sitt oavsiktliga patos.

Trotskisterna reagerar med raseri när någon är djärv nog att göra sådana reflektioner.¹¹ De vädjar till de förföljelser som de har utsatts för. Nu räknas de kommunistiska offren i miljoner överallt i världen. Detta minskar inte på något sätt allvaret i deras misstag (Indonesien) och tillför inget till värdet av en segerrik korrekt linje (Kina). Med tanke på att Fjärde internationalens anhängare kan dra fördel av gynnsamma objektiva förhållanden lika mycket som de som de beskriver som "stalinister", måste segern tillskrivas ett korrekt ledarskap. Trotskisterna kan inte medge detta. De skulle fördöma sig själva.

Men deras grundare och fader skrev 1937 "Det brännande historiska behovet av ett revolutionärt ledarskap garanterar Fjärde Internationalen en exceptionellt snabb tillväxttakt."¹²

Trotskij hade inte fel när han kopplade samman Fjärde internationalens snabba tillväxt med behovet av ett revolutionärt ledarskap. Hans nuvarande lärjungar kommer att tillåta oss att argumentera som han gjorde, "mutatis mutandis" ("med nödvändiga förändringar" -ö.a.), och att av den ihållande svagheten i deras rörelse under de senaste trettio åren dra slutsatsen att den är oförmögen att erbjuda den typ av ledarskap som de revolutionära massorna kräver.

Trotskismens tragedi var och är fortfarande att den i en värld som är polariserad mellan revolutionens och kontrarevolutionens läger inte kunde finna en igenkännbar plats någonstans. Genom att hävda att de själva utgjorde revolutionens pol genom att klumpa ihop "stalinisterna" och världsreaktionen, uppnådde de den önskade repolariseringen; men tyvärr bara i sinnevärlden. Eftersom denna lösning på deras problem motsades alltför mycket av fakta, har de drivit konsten att "rädda fenomenet" till en paranoid nivå. För dem var de mest frenetiska antikommunisterna – Churchill, Truman, McCarthy – "stalinister" just för att de motsatte sig Sovjetunionen och därmed gav den "det bedrägliga skenet av en revolutionär regim". Som ledande gaullist var Malraux en "stalinist" och dubbelt skyldig, eftersom han uttryckte en kompromisslös sympati för Trotskijs olyckliga sak.¹³

9 'History of the Russian Revolution', vol. 1, sid. 16.

10 Ibid., sid. 301.

11 Jfr. 'Quatrième internationale', november 1964, sid. 61-63.

12 Jfr Bonapartisme bourgeois ou bonapartisme soviétique, 'Rouge' classics, nr. 2, sid. 16.

13 M. Merleau-Ponty, "Signs", sid. 251. Han citerar en amerikansk trotskist.

Trotskijs efterträdare har alltså tvingats välja mellan en aktivitet som sällan går utöver en meningslös och anodisk revolutionär maskerad, det desperata sökandet efter en tredje väg (Tito, Castro) och att helt enkelt gå över till andra sidan barrikaderna under förevändning av realism och effektivitet. Eftersom det senare valet har gjorts av viktiga organisationer (Ceylon) såväl som av många små grupper och individer, kan det inte tillskrivas slumpen utan snarare medvetenheten om den återvändsgränd som den trotskistiska ortodoxin utgör.

Vi kan finna en ny bekräftelse på detta genom att nu studera trotskismens olika inkarnationer eller avatarer och deras missöden. Här tränger vi in i infra-trotskismens domän, som inte längre är mottaglig för en ihållande teoretisk kritik i avsaknad av det minimum av sammanhang och stringens som grundaren hade lyckats upprätthålla. Det är den sista helvetescirkeln där den förvirrade skaran av sekterister som är utlämnade åt sina besattheter talar upprört med sig själva.

Övergångsprogrammet – en trotskistisk illusion

Denna artikel publicerades ursprungligen i Stormklockan den 4/5 1970. Den bestod av två delar, men bara den första delen publiceras här. Den andra delen behandlade den s.k. nyvänsterns s.k. strukturreformer, idéer som var nära besläktade med trotskismens övergångsprogram. De olika delarna hade dessutom olika författare.

Ursprunglig ingress: Trotskij – med ett kort uppehåll för den tid då han solidariserade sig med Oktober-revolutionen – och trotskismen har alltid bekämpats av kommunister. I Sverige har den trotskistiska rörelsen länge varit svag för att inte säga obefintlig. Men genom den franska ”Majrevolutionen” – i dess kölvatten gjorde en trotskistisk organisation anspråk på ledningen – och ett allmänt socialistiskt uppsving vid universiteten här hemma har marken beretts, för dylika rörelser och tendenser. Den skärpta klasskampen (speciellt gruvarbetarstrejken) har också bidragit till att de trotskistiska illusionerna kan blomstra.

Trotskismen är en fara därför den kan leda in kampen för socialismen på avvägar och tränga utanför sin egentliga hemort – småborgerligheten.

I artikeln nedan försöker vi ta upp två grundläggande frågor för trotskismen: idén om övergångsprogram och synen på staten. I bägge dessa avseenden bedriver trotskismen en kvalificerad illusionspolitik.

I och för sig är VUF:s tidigare historia inte utan inslag av sådan politik. Ett sådant exempel är skriften ”Ditt Jobb Deras Profit”, som – även om den inte var trotskistisk – spred reformistiska illusioner om staten. Vi kommer att publicera en mer ingående självkritik av ”Ditt Jobb ...” i samband med att vi

tar upp hela VUF:s historia och utveckling till en självkritisk granskning på vår kongress i midsommar. VUF:s ståndpunkter ifråga om staten och andra grundläggande frågor kommer till uttryck i – förutom STORMKLOCKAN – skriften ”Kamp Mot Klassamarbetspolitiken”

I två följdartiklar tar vi upp KFml:s otillfredsställande sätt att behandla trotskismen och några brister i KFml:s handlingsprogram, som även de kan sprida felaktiga idéer om statens roll och natur.

På ”4 Internationalens” kongress 1938 antogs det s.k. Övergångsprogrammet. Detta utgör en grundläggande beståndsdel i 4:e internationalens linje. Det bör som sådant studeras av alla leninistiska organisationer, så att vi klart kan dra upp skiljelinjerna mellan oss och dessa s.k. marxistiska grupperingar.

Vad är ett övergångsprogram?

”Den klassiska socialdemokratin, som utvecklade sin aktivitet under den progressiva kapitalismens epok delade sitt program i två av varandra oberoende delar: minimalprogrammet, som begränsade sig till reformer inom det borgerliga systemets ramar: och maximalprogrammet, som i en obestämd framtid lovade att ersätta kapitalismen med socialismen. Mellan minimalprogram och maximal-program fanns ingen förbindelse. Socialdemokratin hade inget behov av en sådan förbindelse, ty om socialismen talar den endast vid högtidliga tillfällen.” (Övergångsprogrammet/ÖP/ s.11)

Enligt Trotskij hade den klassiska socialdemokratin en felaktig syn på lösandet av problemet med maximala och minimala krav. Därför skulle det

vara Trotskijs och 4:e internationalens uppgift att utveckla marxismen-leninismen på denna punkt. Lösningen på problemet tänkte man sig att de s.k. ÖVERGÅNGSKRAVEN skulle utgöra.

Omöjliga kompromisser

Övergångskrav skulle då vara sådana krav som ligger emellan de minimala (eller fackliga eller ekonomiska) och maximala (socialismen). De sägs innebära en "dialektisk" lösning. Som ett exempel på dessa dialektiska krav kan man t.ex. se kravet på arbetarkontroll över fabrikerna. Ett övergångsprogram består av en serie sådana krav. Programmet, omsatt i handling skulle sedan leda till socialism.

Lägg nu märke till på vilket sätt ordet dialektisk används. Det betyder här något som ligger mittemellan – en kompromiss helt enkelt. Denna "dialektiska" lösning kommer vi att ta upp i samband med att vi diskuterar de krav som Trotskij ställde upp i sitt övergångsprogram.

Konservativt krav

DEN RÖRLIGA LÖNESKALAN. Denna paroll används av fjärde internationalen om ett av sina övergångskrav. Det innebär att arbetarna skall kräva löner som stiger i takt med prisstegringarna, d.v.s. göra lönerna indexreglerade.

"Vare sig inflation eller stabilisering kan tjäna som paroller åt proletariatet, ty dessa är de två ändarna på samma käpp. Prisstegringarna, som i och med det annalkande kriget kommer att anta än mer ohämmade former, kan endast bekämpas under parollen RÖRLIG LÖNESKALA. Detta innebär att kollektiva avtal skall säkra en automatisk ökning av löner i förhållande till prisstegringen på konsumtionsvaror." (ÖP)

Självklart vänder vi oss inte emot tanken på att försvara arbetarna mot prisstegringarna. Men Trotskijs paroll innehåller ett allvarligt fel. De tar inte med i beräkningen det faktum att arbetarnas produktivitet ständigt stiger.

Om kravet på rörlig löneskala uppnås, betyder det att arbetarnas reallöner förblir konstanta. Givetvis är det att föredra framför reallönesänkningar. Men ett kommunistiskt partis uppgift – och för den delen också en facklig rörelse – är inte bara kämpa för konstant lön utan för REALLÖNESTEGRINGAR.

Det är nämligen så att arbetarnas produktivitet ökar i samband med att maskinerna förbättras. Det be-

tyder att även om reallönerna hålls konstanta, kan kapitalisten öka sin profit. Kapitalisten kan också öka denna genom att driva upp arbetstakten t.ex. genom olika ackordssystem. Även i det fallet ökar graden av utsugning, även om den rörliga löneskalan har genomförts. Kravet blir därför konservativt även ur rent facklig synpunkt. Det faller helt inom det kapitalistiska systemets ramar. Så har också skett i en del industrier i Belgien. (Jämför de s.k. löneglidningarna)

Detta konservativa krav presenteras alltså som ett krav vilket skulle leda till socialism!

En grundläggande felaktighet

Det är lätt att förstå hur ett krav som det om den rörliga löneskalan kan komma att framföras som ett revolutionärt krav om man är bekant med Trotskijs syn på produktivkrafterna i väst. Trotskij framförde denna teori vid samma tid som övergångsprogrammet skrevs. Enligt denna teori hade produktivkrafterna i det kapitalistiska samhället vid 1930-talets slut nått högsta möjliga grad av utveckling.

Ingen produktionsökning kunde inträffa i väst utan en radikal förändring i produktionsförhållandena – d.v.s. utan en revolution. Då kapitalisten inte hade någon möjlighet att höja produktionsnivån, kunde han bara öka sina profiler genom att höja priserna eller genom att öka arbetsintensiteten. Om lönerna steg med priserna skulle arbetarna inte lida – därutöver skulle detta förhållande fördjupa den allvarliga kris som kapitalismen befann sig i.

Det är tillräckligt att säga att detta inte inträffade.

Maktdualism – en fråga om staten

En av trotskismens käpphästar är maktdualismen. Den uppkommer genom att man bildar s.k. fabrikskommittéer, vilka till sitt väsen är fientligt inställda till kapitalistklassens intressen. Trotskij skriver:

"Strejker med fabriksockupationer, en av dessa initiativs senaste manifestationer, överskrider den normala kapitalistiska regimen gränser. Oberoende av de strejkandes krav riktar företagsockupationen ett slag mot den kapitalistiska äganderätten. Varje strejk med ockupation ställer i praktiken frågan om vem som är herre över fabriken. Kapitalisten eller arbetarna".

"Om ockupationen ställer denna fråga tillfälligt, så ger fabrikskommittén ett organiserat uttryck åt samma fråga. Vald av alla arbetare och

tjänstemän i företaget skapar fabrikskommittén omedelbart en motvikt mot administrationens vilja.” ...

”Från den stund då fabrikskommittén framträder etableras i själva verket MAKTDUALISM (Trotskij kursiv). Till själva sitt väsen är denna av övergångskaraktär, ty den innefattar två oförenliga regimer: den kapitalistiska och den proletära. Fabrikskommittéernas grundläggande betydelse ligger just däri att de inleder en förrevolutionär – om inte direkt revolutionär övergångs- period mellan den borgerliga och den proletära regimen...”

Frågan måste här bli: Vad kommer den borgerliga staten att göra när dessa ”fabriks- kommittéer” för fram sitt med kapitalisternas intressen ”oförenliga” program? För att besvara denna fråga kommer man med nödvändighet in på vad staten är och vilka som kontrollerar den.

Staten – i den härskande klassens tjänst

Det har funnits samhällen, som redde sig utan statsapparat, som inte hade en aning om stat eller statsmakt.

På ett visst stadium av den ekonomiska utvecklingen delades arbetet och andra sociala uppgifter upp på olika grupper av individer i samhället. Denna uppdelning (som kan jämföras med dagens industrionaliseringar) medförde en större effektivitet, som i sin tur möjliggjorde en ökad produktion.

Den grupp som skaffade sig kontrollen över den ökade produktionen, fick ett allt större ekonomiskt inflytande. Så småningom skildes denna grupp från samhället i övrigt och kunde genom sitt ekonomiska inflytande förfoga över hela den ökade produktionen enligt sina syften. – Samhället splittrades i klasser med oförenliga intressen.

Då splittringen mellan de olika klasserna hotade att omkullkasta den rådande ”ordningen”, utvecklade den härskande klassen offentlig makt – staten. Dess främsta uppgift var att ingripa i de konflikter som uppstod mellan klasserna.

Den ekonomiskt dominerande klassen ställde villkoren för dessa ingripanden. Det grundläggande draget för staten och dess olika organ är att den till sitt förfogande har en våldsapparat – militär och polis – som den i sista hand använder för att skydda den härskande klassens intressen.

All makt växer ur en gevärspipa

Om man förstår statens roll i ett klassamhälle kan svaret på frågan – vad kommer den borgerliga staten att göra? – bara bli ett:

Staten kommer med all säkerhet att attackera denna företeelse medelst sina förtryckande organ. Om inte en attack sker beror det rätt och slätt på att fabrikskommittéernas program är av sådan karaktär att det är FÖRENLIGT med de kapitalistiska produktionsförhållandena. Något annat alternativ gives icke.

Talade då inte Lenin om maktdualism? Trotskister försöker ofta använda sig av citat från honom för att förbättra sina argument.

Dubbelmakten i Ryssland 1917 – säregna förhållanden

Helt sant. Men Lenin talade om maktdualism, eller dubbelmakt i samband med ett specifikt läge i sovjeterna i Ryssland före oktober 1917. Han framhävde att denna dubbelmakt var mycket säregen och han betonade att huvuduppgiften var att krossa den borgerliga staten och upprätta proletariats diktatur. Det var först EFTER upprättandet av proletariats diktatur som övergångskrav kunde genomföras.

Men för Trotskij är ARBETARMAKTEN en FÖLJD av att övergångskraven genomförs. Med andra ord skapar enligt Trotskij, övergångskraven arbetarmakt medan för Lenin proletariats diktatur är förutsättningen för arbetarmakt.

Vad var det som var speciellt för Ryssland när Lenin talade om dubbelmakt? I februari 1917 tog borgarklassen makten i Ryssland. På grund av dess svaghet uppstod en annan stark gruppering, nämligen sovjeterna. Sovjeterna var en organisation, som rekryterades från det arbetande folket. Dubbelmakten bestod i det faktum att medan armén var i revolt befann sig beväpnade arbetare och bönder organiserade i sovjeterna.

Olyckligtvis hade dock motståndare till proletariats diktatur det starkaste inflytandet i sovjeterna. Detta gjorde att den borgerliga staten efter julidemonstrationerna kunde avvärja sovjeterna. Omedelbart herefter drog bolsjevikerna tillbaka sin paroll ”All makt åt sovjeterna”.

Varför? Därför att den parollen skapade felaktiga föreställningar i en situation då sovjeterna var obehäpnade. Men varför attackerade inte den borgerliga staten sovjeterna tidigare? Därför att – som Le-

nin uttryckte det i april 1917 i Pravda – sovjeterna hade.

”... genom direkt överenskommelse med den borgerliga provisoriska regeringen och genom en rad faktiska eftergifter UPPGETT sina positioner åt borgarna”.

Denna situation var därför en speciell kompromissituation som bara kunde vara temporärt vilket den också gjorde.

Trotskisterna har inte förstått statens klasskaraktär

Hela Trotskij's övergångsprogram uppvisar en total oförståelse för statens klasskaraktär. Var och ett av övergångskraven visar denna svaghet. Efter talet om fabrikskommittéer går Trotskij över till att tala om ”arbetarkontroll över industrin och upphävandet av affärshemligheten”.

Trotskij säger:

”Upphävandet av affärshemligheten är det första steget mot en verklig kontroll av industrin. Arbetarna har inte mindre rätt än kapitalisterna att känna till företags, trustens, industrins, hela den nationella ekonomins hemligheter. Bankerna, den tunga industrin och transportväsendet bör i första hand, centraliserade, ställas under observation.” (ÖP sid 18)

Vi argumenterar inte emot påståendet att arbetarna har rätt att veta vad som händer i industrin. Men hur kan en ”marxist” kräva att kapitalisterna skall avslöja sig? Vad betyder ordet ”rätt” om det inte åtföljs av möjligheter att utöva denna rätt? I den här betydelsen uttrycker ordet bara en MORALISK VÄRDERING.

Trotskij tar oss tillbaka till söndagsskolan.

Nödvändigt att krossa staten

Krav som detta – upphävandet av affärshemligheten – tenderar att ge en falsk bild av det kapitalistiska samhället. Det misslyckas med att klargöra att borgerlig demokrati är DEMOKRATI FÖR BORGARKLASSEN och diktatur över arbetarklassen.

Kapitalisterna har full rörelsefrihet och organisationsfrihet, det betyder i sin tur att det är först när arbetarklassen har uppnått den proletära demokratin – som är DEMOKRATI FÖR PROLETARIATET och en DIKTATUR ÖVER KAPITALISTERNA – som den kan ha rörelsefrihet. Detta är endast

möjligt efter att gamla staten har krossats och ersatts med en proletär.

När Trotskij talar om väpnat våld är det bara i en defensiv mening (arbetarnas självförsvars- grupper på fabrikena, ÖP sid 23). Han tar inte upp det väpnade våldet i samband med statens krossande och upprättandet av proletariatets diktatur.

Trotskij kräver att kapitalisterna ska krossa sig själva

Trotskij avslöjar sig vidare när han polemiserar mot reformisterna. I verkligheten står han för en med ”radikal” reformism, men fortfarande en reformism.

”Mot reformisternas paroll: Skatt på rustningsprofiterna, ställer vi parollen: KONFISKERING AV RUSTNINGSPROFITERNA och EXPROPRIATION AV FÖRETAG SOM SPEKULERAR I KRIG. Där krigsindustrin, som i Frankrike, är ”nationaliserad” bevarar parollen om arbetarkontroll sitt fulla värde: Proletariatet har lika litet förtroende för den borgerliga staten som för den enskilde borgaren

Inte en man, inte ett öre åt den borgerliga regeringen!

Inte ett rustningsprogram, men ett program för allmännyttiga arbeten! Arbetarorganisationernas fullständiga oberoende från militärens och polisens kontroll! En gång för alla måste vi rycka folkens öde ur händerna på den glupska obarmhärtiga imperialistiska klicken som intrigerar bakom folkens rygg. I enlighet med detta kräver vi:

– Totalt avskaffande av den diplomatiska sekretessen, alla fördrag och överenskommelser ska vara tillgängliga för varje arbetare och bonde;

– Militär träning och beväpning av arbetare och bönder under arbetar- och bondekommittéernas direkta kontroll;

– Skapandet av militärskolor för utbildning av officerare ur arbetarleden, direkt av arbetarnas egna organisationer;

– Ersättning av den stående armen med en folkmilis, organisatoriskt förenade med fabriker, gruvor, farmer, osv.” (ÖP sid 29-30)

Vi har tidigare visat i samband med parollen ”upphävandet av affärshemligheten” att Trotskij kräver att kapitalisterna skall avslöja sig själva. Nu kräver han att kapitalisterna skall stöta sig själva. Det är

den verkliga innebörden i parollen ”militär träning och beväpning av arbetare och bönder under ARBETAR- och BONDEKOMMITTÉERNAS DIREKTA KONTROLL.”

Kraven förutsätter intressegemenskap

Och vad innebär en paroll som: Arbetarorganisationernas fullständiga oberoende av militärens och polisens kontroll?

Att den kapitalistiska staten använder soldater som rekryterats från arbetarklassen för att förtrycka arbetarna är en sak, sådana soldater kan inte kvarhållas i armén om de är klassmedvetna. Att kräva att staten ska bygga en arbetararmé under kontroll av arbetarorganisationer är dock detsamma som att be kapitalistklassen att ge upp sin makt.

Vad Trotskij kräver kan vara möjligt om arbetarorganisationerna har en huvudsakligen borgerlig ståndpunkt, d.v.s. om arbetarklassen har gemensamma intressen med borgarklassen – om arbetarorganisationerna inte är arbetarnas organisatio-

ner. Från en kommunistisk ståndpunkt är kravet meningslöst.

Det kommunistiska partiet

Det som kanske slår en mest när man läser ÖP är att ingenting nämns om behovet av ett parti, om partiets roll för den revolutionära klassen osv. Sett från denna synvinkel blir allt tal om övergångar kontra-revolutionärt. Allt tomt prat om att skapa fabrikskommittéer utan att beröra partiet och dess roll är att stödja borgarklassen.

Av alla organisationer som proletariatet skapar, är det kommunistiska partiet den organisation som bäst uttrycker och kämpar för klassens intressen. Arbetarna kan inte krossa kapitalismen endast med hjälp av fackföreningar – och detta gäller oberoende om fackföreningarna kallas fabrikskommittéer eller inte. När det gäller Övergångsprogrammet är tystnaden om partiet mycket avslöjande. Partiet nämns endast i förbigående (i ett program!).

Naturens dialektik

I Naturens dialektik, som ansetts vara ett av marxismens grundläggande arbeten, ger Friedrich Engels en allmän framställning enligt det dialektiskt-materialistiska synsättet av naturvetenskapernas viktigaste landvinningar vid mitten av 1800-talet, vidareutvecklar den materialistiska dialektiken och kritiskt analyserar de metafysiska och idealistiska uppfattningarna inom naturvetenskapen.

Naturens dialektik är resultatet av det mångåriga och grundliga studium av naturvetenskaperna som Engels företog. Det material, som hänför sig till Naturens dialektik skrevs ned under perioden 1873 till 1876. Engels studerade en omfattande litteratur kring naturvetenskapens viktigaste frågor och skrev tio mer eller mindre avslutade artiklar och kapitel och mer än 170 noter och fragment.

Vart vill Trump leda USA?

Donald Trump vann det amerikanska presidentvalet och i medierna pågår det spekulationer om vilken politik han kommer att föra under de kommande fyra åren. I denna bok diskuteras två centrala delar av Trumps politik, migrationen och USAs relationer till Kina. Det görs utifrån Trumps och hans medarbetares egna uttalanden och artiklar. Författaren tar upp vilka svårigheter Trumps administration står inför när den tvingas intensifiera kampen mot den konkurrerande ekonomiska imperia-listmakten, Kina. Motsättningarna mellan demokraterna och republikanerna analyseras i boken. Den härskande klassen i USA är splittrad, men också överens på många punkter. "Vart vill Trump leda USA?" är oumbärlig för den som vill förstå vad de kommande fyra åren innebär för USA och världen.

Beställ hos
www.oktoberforlaget.se

